

Interessepolitisk strategi for Voksenopplæringsforbundet Hordaland 2014 - 2016

Dette er VOFO Hordaland sin interessepolitisk strategi for 2014 – 2016. Denne interessepolitiske strategiplanen erstatter tidligere handlingsplaner som VOFO Hordaland ble styrt etter.

1) Formål

VOFO skal;

- *Være interesseorganisasjonen for studieforbundene i regionen*
- *Ivareta fellesoppgaver for studieforbundene og bistå studieforbundene i forhold til offentlige myndigheter og andre.*
- *Fremme voksnes læring ved å bidra til mangfold, utvikling og ny kunnskap og være et felles forum for voksnes læring i demokratiske og ideelle organisasjoner.*

2) Hovedutfordring i vår region

- Sikre fortsatt vekst i økonomisk tilskudd til studieforbundene. Fylkestildelingen har stått nærmest stille de siste årene.
- Utfordringer i forbindelse med gratis bruk av undervisningslokaler og oppfylling av loven for øvrig.
- Dårlig forankring av og eierskap til VOFO i organisasjonene og studieforbundene i fylket.
- VOFO er usynlig for fylkeskommunen. Vi blir skjelden tatt med på råd.
- HfK ved fylkeskultursjefen vil ikke ha møter med VOFO Hordaland
- Parterskapsavtale mellom opplæringsavdelingen og VOFO Hordaland når det gjelder videregående opplæring er vanskelig å få til
- Forankre i VOFO hordaland sitt styre arbeidsmetodene til styreleder og regionkonsulent

3) Kartlegging (Omverdensanalyse)

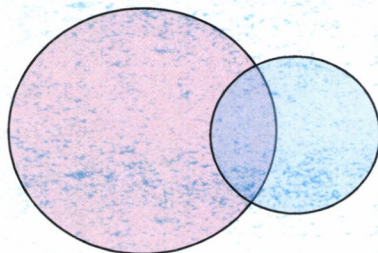
a) Organisasjonsstrukturen i regionen

- Det er få studieforbund som har fast ansatte i administrasjonen i Hordaland. Dette fører til at det er medlemsorganisasjonenes medlemsorganisasjoner som blir trukket inn i VOFO arbeidet. Dette er både en styrke og en svakhet i forhold til forankring regionalt men en styrke i forhold til lokaldemokrati. Og nærhet til kursdeltakere.
- VOFO Hordaland samarbeider godt med studieforbundene medlemsorganisasjoner og andre frivillige lag. Vi har også et god omdømme innen frivillig sektor og for uorganiserte som vil ha organisasjonstilhørighet.

b) Kursvirksomheten i regionen

- I Hordaland tilbys en rekke kurs på alle nivå. Studieforbundet Folkeuniversitetet står for 45, 9 % av kurstimetallet i fylket. Folkeuniversitetet med medlemsorganisasjoner driver opplæring innen hele opplæringsfeltet, fra praktisk estetisk opplæring, kor og musikk samt skoleparallel opplæring. Musikkens studieforbund er det nest største studieforbundet med 17, 3 % av totalt kurstimetall. Deretter følger studieforbundet Kultur og tradisjon med 8, 9 % av kurstimetallet.
- Folkeuniversitetet er klart størs når det kommer til kursdeltakere, 22288 deltakere, Musikkens studieforbund følger deretter med 24365 deltakere og Kultur og tradisjon har 12530 kursdeltakere. Det drives kurs og opplæringsvirksomhet innen alle felt i fylket.
- Det drives kurs og opplæring i all kommuner i fylket.

Kurs i frivillige organisasjoner

Arbeidslivskurs / skoleparallelle kurs

c) Fylkeskommunen

- Budsjettprosessen er ikke VOFO Hordaland involvert i. Det er Kulturavdelingen i fylket som tildeler de fylkeskommunale midlene. Det er ingen kommuner som gir støtte til VOFO.
- Fylket blir styrt av H, KrF og FrP. Det er ikke parlametarisme i fylket.
- Innflytelse på budsjettet har de største partiene, men vi opplever at possisjonen kommer sammen om de store bevilgningene.
- Hvordan er den økonomiske situasjonen i fylket? Den økonomiske situasjonen i fylket, er som i resten av landet, anstrengt men ikke prekær.
- Hvilke tilskuddsordninger finnes for frivilligheten og studieforbundene? Det utdeles fylkestilskudd som blir organisert gjennom fylkeskultursjef.

d) Potensielle samarbeidspartnere

- Universitet/høyskoler
- Fylkesbibliotek
- NAV
- Fagskoler
- Andre paraplyorganisasjoner /FFO, Frifo etc
- Kulturskoleråd
- Frivillighetssentraler
- Innvandrerorganisasjoner

4) Prioriterte mål

Med utgangspunkt i definert hovedutfordring og kartleggingen av regionen må det prioriteres hvilke mål det skal jobbes mest mot i denne perioden:

- Være en anerkjent og respektert samarbeidspartner for fylkeskommunen
- Være et tydelig talerør i læringsaker for studieforbundene og deres medlemsorgansiasjner
- Sikre at studieforbundene og medlemsorgansiasjonene opplever og tar eierskap til VOFO
- Forbedre de økonomiske vilkårene for studieforbundene og medvirke til at fylkestilsuddet blir hevet
- Sikre retten til gratis bruk av undervisningslokaler
- Øke kurstimetallet i fylket. Vi har per i dag 140 870 kurstimer i Hordaland. VOFO ønsker dette studietimetallet øket. En av de store utfordringene er at studieforbundene sine medlemsorganisasjoner ikke registrerer all kursaktivitet hos studieforbundet sitt. Her skal det nye kursadmiknistrasjonsprogrammet forenkle timetallsregistreringen og VOFO Hordaland bør, dersom det er behov for det, være medarrangør på kurs i bruk av KursAdmin
- VOFO Hordaland bør være høringsorgan for fylkeskommunen i tildeling av tilskudd til studieforbundene.
- Være høringsinstans i fylkeskommunale saker på relevante områder for studieforbundene.
- Sikre er nærmere kontakt med NAV
- Arbeide for å få til en partnerskapsavtale mellom VOFO og opplæringsavdelingen når det gjelder videregående opplæring

5) Målgrupper og tiltak

Vi har identifisert de viktigste mulige tiltakene. Vurder hvilke som skal prioriteres hos dere ut fra de definerte hovedutfordringene og den kartlagte situasjonen dere er i.

Målgruppe	VOFO-region	VOFO sentralt	Studieforbundene	
Fylkespolitikere <i>Her ligger makta i fylket, her treffes beslutningene.</i>	Prioritet 1	Bistår med: Brosjyrer og materiell Erfarings-overføring og historikk Bakgrunnsinformasjon og statistikk Som samtalepartnere	Bistår med: Identifisere aktuelle personer og miljøer som kan bidra Artikkelskriving og leserinnlegg	<ul style="list-style-type: none">• Delta på noen av fylkestingsmøtene. Bli kjent med politikere, hør på hva som foregår, skaff seg oversikt og nettverk.• Bruk tidligere rapporter, plandokumenter og vedtak for alt de er verdt. Har politikere ytret seg positivt om VOFO og studieforbundene i en sammenheng, må de følges opp og møtes med dette i neste sving!• Benytt seg av det faktum at de aller fleste fylkespolitikere er medlem av en organisasjon, mange sitter i styre og stell, noen er også i styret av et studieforbund.• Skaff seg informasjon om forslag og prosesser tidlig, prøv å skaffe seg kontakter som kan varsle om prosesser før de er offentlige.• Studieforbundene og medlemsorganisasjonenes arrangement er gode arenaer å invitere fylkespolitikere til. Ta region og sørg for at flere politikere årlig er gjest på arrangement i "vår" regi.• Delta aktivt i høringsprosesser på ulike områder. Diskuter i styret hvilke områder VOFO bør være høringsinstans på.• Be valgkomiteen se etter kandidater til VOFO-styret blant fylkespolitikere.• Årlig statsikkoversikt med informasjon om kursvirksomheten i fylket – brutt ned på kommuner og organisasjoner sendes ut både til lokalpolitikere og fylkespolitikere.

<p>fylkeskommunens administrasjon</p> <p><i>Fylkeskommunens administrasjon legger premissene for alle politiske vedtak som fattes.</i></p>		<p>Bistår med:</p> <p>Rådgivning Dokumentasjon og statistikk</p>	<p>Bistår med:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sett seg inn i fylkeskommunens årshjul slik at vi kjenner budsjettprosessen • Delta på fylkeskommunens konferanser, vær på tilbudssiden i planleggingsfasen. • Kjenn vår saksbehandler, etabler en fast møteplass, ha konkrete forslag til tema for disse møtene. • Ta ta initiativ til flerårige samarbeidsavtaler/partnerskapsavtaler med fylkeskommunen (jf Østfold, Oppland, Hedmark etc.)
<p>Stortingsbenken</p> <p><i>Ditt fylkes stortingsrepresentant er har både ansvar for et fagfelt – og for sitt fylke.</i></p>	<p>Prioritet 2</p>	<p>Prioritet1</p>	<p>Prioritet 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sørg for at Stortingspolitikkerne fra eget fylke kjenner til Studieforbundenes virksomhet i eget fylke. Send informasjon til nye, og følg opp de gamle med oppdatert informasjon. • Inviter stortingsrepresentanter til å holde innlegg/delta/dele ut pris el. • Lurt å legge regionale møter og konferanser på fredager da er det som hovedregel møtefri fra Stortinget.
<p>Lokalpolitikere, kommunenes administrasjon og regionråd</p> <p><i>De har ansvaret for undervisningslokaler og bør kjenne studieforbundene.</i></p>	<p>Prioritet 3</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon om kursvirksomheten i kommunen sendes årlig til postmottak, ordfører og rådmann i kommunene. Statistikken fås fra VOFO sentralt og sendes til kommunene. • Invitere oss selv til møter i aktuelle regionråd for å informere om studieforbundene. • Trekk inn konkrete, lokale eksempler på viktige og gode kurstilbud i studieforbundene når du har en presentasjon. • En liste med alle kursene som har foregått i kommunen forrige år gir et mangfoldig, konkret og massivt inntrykk på politikkerne. • Inviter ordføreren i en kommune med mye kurs, eller i den kommunen arrangementet holdes til de samme arrangementene som fylkeskommunen blir invitert til. • Husk at mange lokalpolitikere også sitter på fylkestinget – kan noen bli gode allierte også der?

Studieforbundene og medlemsorganisasjonene regionalt				<ul style="list-style-type: none"> • Delta på årsmøte i Studieforbundene og aktive medlemsorganisasjoner - inviter gjerne deg selv. • Bli kjent med de medlemsorganisasjonene som holder mye kurs, og bruk disse aktivt i arbeidet med å synliggjøre opplæringen i eget fylke.
Studieforbundene sentralt				<ul style="list-style-type: none"> • Etabler samarbeid med studieforbundene sentralt, særlig der vi ikke har lokale kontakter.
Presse/media		<p>Bidrar med :</p> <p>pressemeldingsmal</p> <p>hjelp til leserinnlegg</p> <p>sosiale medier</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Journalistene er på alle fylkesting - bli kjent med dem. • Bruke pressemeldingsmal fra VOFO, tilpasse denne til eget fylke og send til lokalavisene. • Skriv leserinnlegg, de leses ofte av politikere, og gir deg mulighet for å styre budskap og argumentasjon. • Send oversikt over kursvirksomhet over avisene, sammen med pressemelding. • Medieoppslag med varsel om konsekvensene ved kuttet tilskudd kan fungere godt inn mot budsjettmøter. Husk at det ofte er lett å få oppslag i lokalaviser – samtidig som disse ofte blir lest av mange. Tenk over hvilke lokalaviser som sentrale fylkespolitikere leser – og bruk dem for det det er verd!
<p>Relevante nøkkelpersoner vi kjenner eller har en forbindelse til</p> <p>Kan være ministre, statssekretærer, rådgivere, viktige opinionsdannere el.</p>	Alltid viktig	Alltid viktig	Alltid viktig	<ul style="list-style-type: none"> • Holde kontakt med dem og være på tilbudssiden • Invitere dem til å åpne arrangementer eller dele ut priser – «holde dem varme». • Bruke dem som rådgivere for hvordan en kan gå fram med en sak eller hvor en kan finne alliansepartnere.

Vedlegg

a) Argumentasjon

Kompetanse

- Studieforbundene er en ideell, non-profit, opplæringsaktør som tilbyr kurs og utdanning over hele landet.
- Vi gir mennesker muligheter og skaper opplæringstilbud lokalt.
- Studieforbundene gir frivillige organisasjoner mulighet til å skape kurstilbud med offentlig støtte.
- Studieforbundene tilbyr kortreist utdanning. Vi står ved siden av det etablerte systemet, og tilpasser enkelt våre tilbud til næringslivets og befolkningens behov.
- Studieforbundene er en viktig leverandør av norskopplæring for de som ikke har rettigheter. (For eksempel arbeidsinnvandrere – eks: AKS, FU, AOF)
- Studieforbundene er samlet den største tilbyderen av BKA-kurs.
- Studieforbundene tilbyr et alternativ til det formelle systemet og et supplement der det offentlige tilbudet ikke finnes.
- De som dropper ut av skolen har ofte et anstrengt forhold til skolen, manglende mestring og manglende motivasjon for læring. Lystbetont læring på en arena som er grunnleggende fri for tvang kan bidra til å gjenfinne motivasjon og skape ny mestring.
- Studieforbundene evner å nå ut til grupper som det formelle skoleverket ikke når.
- Våre lavterskeltilbud er så mangfoldige at alle kan finne noe de er interessert i å lære.

Folkehelse

- «Ensomhet er den største trusselen mot folkehelsen» (Kristin Halvorsen, tidligere kunnskapsminister). Studieforbundenes kurs skaper meningsfulle møteplasser for folk. Frivilligheten samler folk, og når møtet kombineres med læring skaper vi mestring og sterkere fellesskap.
- Forskning på positiv psykologi viser at noe av det viktigste en kan gjøre for å øke opplevelsen av lykke og livskvalitet er å lære noe nytt. Studieforbundene er samlet sett Norges største kursleverandør – og finnes overalt i hele landet!
- De som utøver kultur opplever bedre helse, er mer tilfreds og har mindre depresjon enn andre.
- Vi bidrar til aktiv alderdom – vi tilbyr kurs som holder kroppen og hodet i vigør. Totalt hadde studieforbundene xxx deltakere over 60 år i 2012.
- Evnen og motivasjonen til å lære noe nytt er en forutsetning for menneskelig utvikling. Studieforbundenes kurs tilbyr muligheter for mestring og læringsmotivasjon for alle.
- Mestringskurs for psykiske og fysiske utfordringer gjør mennesker tryggere, sosialt sterkere, og bedre i stand til å takle hverdagen. Studieforbundene organiserer hvert år tusenvis av slike kurs. (Eks kan være Studieforbundet Funkis og Idrettens studieforbund)

Regional utvikling og lokalsamfunnsutvikling

- Studieforbundenes opplæring i og av frivillige organisasjoner er forankret i alle lokalsamfunn i Norge.
- Gjennom vårt kurstilbud bidrar vi til kompetanseheving i distriktene og til vedlikehold og utvikling av et mer aktivt samfunnsliv.
- Studieforbundene er noen steder eneste tilbyder av kompetanseheving for det lokale næringslivet. (Eks kan være regnskap eller norsk for arbeidsinnvandrere).
- Frivillige organisasjoner er limet i lokalsamfunnet, organisasjonsopplæringa er en forutsetning for aktive frivillige organisasjonene.
- Studieforbundenes kurs bidrar til gründervirksomhet og næringsutvikling lokalt.

Frivillighet

- Studieforbundene tilbyr opplæring i og av frivillige organisasjoner. Det er det som gjør oss unike – og det er der vi avviker fra de private aktørene.
- Det er de frivillige organisasjonene som eier oss, og egentlig er et studieforbund en «opplæringsstab» for medlemsorganisasjonene. Dette eierskapet definerer oss!
- Studieforbundenes kurs utløser en enorm verdiskaping i frivillig sektor. Tallene for ditt fylke finner du i SSBs satelittregnskap for frivillig sektor.

Kultur

- Studieforbundene tar vare på og viderefører kulturuttrykk og tradisjoner.
- Den immaterielle kulturarven er blant annet all den tause kunnskapen om hvordan tradisjonsrike bygninger, gjenstander og klær kan skapes – mye av denne kunnskapen vil dø ut dersom det ikke bringes videre til nye mennesker og nye generasjoner.
- Over halvparten av studieforbundenes kurs på landsbasis er innenfor kulturfeltet.
- Innen enkelte fag er studieforbundene de største – og stedvis de eneste – tilbydere i Norge. (Eks: Bunadssøm, herreskredder, kostymedesigner, trebåtbygging, smed, treskjæring, grindverksbygging).
- Opplæring i musikk, sang og andre kulturuttrykk for voksne tilbys nesten utelukkende gjennom studieforbundene.
- Studieforbundene skaper arbeidsplasser for kulturarbeidere i Norge.

Økonomi

- Hvor mye statlig tilskudd tilføres til ditt fylke på grunn av studieforbundenes aktivitet? Et fylkeskommunalt tilskudd på for eksempel 500 000 kroner i året må ses på som en billig investering dersom aktiviteten utløser et statlig tilskudd på 5 millioner som tilflyter deres fylke!

Andre viktige samfunnsoppgaver

En rekke viktige samfunnsoppgaver utføres gjennom studieforbundenes kurs.

Studieforbundene bidrar også til innovasjons- og utviklingsarbeid på ulike områder. Dette er oppgaver som løses til en svært lav pris for fellesskapet – og fraværet av dem ville være kritisk:

- **Trygg viltforvaltning og våpenbruk**
Jegeropplæringa til Norges Jeger og Fiskeforbund sørger for trygg jakt, videreføring av kompetanse og forvaltning av viltbestandene i landet. De arrangerer XXX kurs i vårt fylke hvert år!
- **Beredskap for rednings- og leteaksjoner**
Redningsekvipasjer utdannes for søk både sommer og vinter, og utgjør et uvurderlig bidrag til leteaksjoner i skog og fjell og en viktig bistand i politisaker.
- **Utvikling av ledelsestalenter**
Organisasjonslivet og sivilsamfunnet trenger kompetanse for å være aktive og velfungerende samfunnsaktører. Ledelses- og organisasjonskurs bidrar både til å vedlikeholde organisasjonslivet og bidrar med å utvikle ledelsestalenter for næringsliv og offentlig forvaltning.
- **Trener, dommer og instruktøropplæring**
Svært mange trenere, dommere og kursinstruktører har tatt hele eller deler av sin opplæring gjennom et studieforbund.
- **Politikk og demokratiopplæring**
Demokrati må læres på nytt av hver generasjon. Studieforbundene tilbyr organisasjons- og demokratisering over hele landet, og bidrar til opplæring i politiske spørsmål.
- **Behovsbasert utvikling av nye tilbud**
Folkeuniversitetet utviklet Bergenstesten som har blitt standard for språktesting i Norge. Studieforbundene bidrar slik til innovasjon og tiltak som er utviklet tett på virkeligheten.
- **Ekspertise og samfunnsøkonomi**
Studieforbundenes kurstilbud og utviklingsarbeid kan benytte seg av gratis ildsjelbasert

ekspertkompetanse, fagfolk som brenner for faget sitt gir av sin kunnskap og sin tid og bidrar til kostnadseffektive kvalitetsresultater.

b) Dokumentasjon

Forskningsrapporten til Oxford Research (når den foreligger i desember/januar)

Sang og velvære (Anne Haugland Balsnes)

En kartlegging av eksisterende forskning om sangens effekter

<http://www.musikk.no/sfiles/4/73/60/66/5/file/sang-og-velvare.pdf>

Samlad bedömning av folkbildningens samhällsbetydelse

Folkbildningsrådets rapport for 2013

<http://www.folkbildning.se/Rapporter-publikationer/Rapporter-till-regeringen/Rapporter-till-regeringen-2013/Samlad-bedomning-av-folkbildningens-samhallsbetydelse/>

Vox-speilet 2013

Kapittel 7 – om studieforbundene

http://www.vox.no/PageFiles/17720/Vox_speilet_Kap7_Studieforbund.pdf

Statistisk Sentralbyrås satelittregnskap for frivilligheten

Bruttoproduktet, ofte omtala som verdiskapinga, i ideelle og frivillige organisasjonar er rekna til å vere 101 milliardar kroner i 2010.

<https://www.ssb.no/orgsat/>

Kultur er bra for helsa - Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT 2011)

Patterns of receptive and creative cultural activities and their association with perceived health, anxiety, depression and satisfaction with life among adults: the HUNT study

(Koenraad Cuypers) <http://www.forskning.no/artikler/2011/mai/289138>

c) Verktøykasse som tilbys av Voksenopplæringsforbundet sentralt

- Kursadmin tilgjengelig for alle regionkonsulentene
- Digital månedlig møteplass for regionkonsulentene
- Dropbox med deling av dokumenter fra regionene
- Pressemeldingsmal
- Regionkonferansen skal inneholde konkrete workshoper som gir matnyttige og konkrete resultater som kan brukes i det daglige arbeidet
- Mal for årshjul
- Mal for årsmelding